

Rödl & Partner

NAUJIENLAIŠKIS | LIETUVA

KARTU SĖKMĖS LINK

Leidiny:
Spalis, 2021

Svarbiausi mokesčių pakeitimai
2021 m. liepos – rugsėjo mėn.

www.roedl.de/litauen | www.roedl.com/lithuania

Šiame leidinyje:

→ Svarbiausi mokesčių pakeitimai

- Pelno mokesčio naujienos
- Gyventojų pajamų mokesčio naujienos
- PVM naujienos
- Kitos mokesčių naujienos

→ Svarbiausi mokesčių pakeitimai

Pelno mokesčio naujienos

Patikslintos nuostatos dėl 5 proc. tarifo taikymo

Nuo 2021 m. sausio 1 dienos įsigaliojo pelno mokesčio įstatymo (toliau – PMĮ) pakeitimas, kuriuo buvo susiaurintas lengvatinio 5 proc. pelno mokesčio tarifo taikymas. Nuo šiol apskaičiuojant 2021 metų ir vėlesnių metų pelno mokestį lengvatiniu tarifu galės pasinaudoti tik tos susijusios įmonės, kurios neviršys nė vieno iš PMĮ 5 str. 3 dalyje nurodytų rodiklių: metinė pajamų suma didesnė kaip 300 000 Eur arba vidutinis darbuotojų skaičius didesnis kaip 10. Anksčiau, šias sąlygas skyrė žodis „ir“, todėl lengvatos taikymas tapo siauresnis ir bus prieinamas mažesniam mokesčių mokėtojų ratui.

Iki 2021 metų susijusios įmonės galėjo pritaikyti lengvatinį tarifą net ir tuomet, kai pajamos skirtingose bendros pajamos susijusiose įmonėse viršijo 300 000 bet bendras darbuotojų skaičius buvo mažesnis nei 10.

Originalų PMĮ pakeitimo įstatymą galite rasti [čia](#).

20 metų trukmės pelno mokesčio lengvata vykdant stambų projektą

2020 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė PMĮ pakeitimus, kuriais nustatoma pelno mokesčio lengvata stambiems investuotojams Lietuvoje.

Nuo 2021 m. įsigaliojus lengvatai investuotojai gali būti atleidžiami nuo pelno mokesčio 20-čiai metų, jei yra tenkinamos žemiau nurodytos sąlygos:

- Juridinis asmuo yra sudaręs stambaus projekto investavimo sutartį su Ekonomikos ir inovacijų ministerija;

- Sutartis sudaryta ir pasirašyta nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d.;
- Vilniuje ir Vilniaus rajone veikiančios įmonės investicijos siekia 30 mln. eurų ir vidutinis jos darbuotojų skaičius viršija 200, o kitoje šalies teritorijoje – atitinkamai 20 mln. eurų ir 150 darbuotojų;
- 75 proc. pajamų sudaro pajamos gaunamos iš duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos arba pajamos iš apdirbamosios gamybos, ir tik toms juridinio asmens pajamoms, kurios gautos įgyvendinant stambų projektą.

Lengvata būtų pradama taikyti tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį ši investicijų suma ir vidutinis darbuotojų skaičius buvo pasiekti.

Taip pat, 2021 m. gegužės 6 d. Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – VMI) paskelbė šios lengvatos taikymo sąlygas ir reikalavimus susijusius su:

- lengvatos taikymo pradžia ir pabaiga;
- kapitalo investicijos apskaičiavimo pajamų ir sąnaudų atskyrimu nuo kitos veiklos;
- nuostolių atskaitymu;
- kt.

Ir toliau lieka galioti pelno mokesčio lengvata tik LEZ įsisteigusioms įmonėms (10 metų – 0 proc. pelno mokesčio tarifas, kitus 6 – 7,5 proc.) todėl šios lengvatos įsigaliojimas už LEZ ribų praplės lengvatų galimybes investuotojams.

Esant privataus kapitalo investicijoms svarbu įsitikinti, kad lengvata taikoma tiek, kiek ji suderinama su Europos Sąjungos teisės aktais, kuriais reguliuojamas valstybės pagalbos teikimas.

Kartu su šiuo PMĮ pakeitimu buvo priimti ir Investicijų įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Užimtumo įstatymo, Žemės įstatymo, Užsieniečių teisinio statuso įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimai, kuriais siekiama skatinti stambių investicijų pritraukimą Lietuvoje.

Dėl papildomos informacijos kreiptis [čia](#).

Originalius teisės aktus galite rasti [čia](#) ir [čia](#).

VMI paaiškinimą galite rasti [čia](#).

Įmonių išlaidos darbuotojų maitinimui ir pavežėjimui į darbą – leidžiami atskaitymai

2021 m. spalio 6 d. VMI paskelbė pranešimą, jog nuo šiol įmonės darbuotojų maitinimui ir pavežėjimui į darbą patiriamas išlaidas galima priskirti leidžiamiems atskaitymams tol, kol šalyje paskelbta ekstremalioji padėtis dėl COVID-19 plitimo grėsmės. Anksčiau ši nuostata galiojo tik karantino metu.

VMI informaciniame pranešime nurodoma, jog kai valstybėje paskelbta ekstremalioji situacija, kurios metu įmonės veiklai yra nustatytas specialus veiklos režimas ar apribojimai ir įmonės darbuotojai neturi galimybių pietų metu pavalgyti ar jų maitinimą organizuoja įmonė, toks darbuotojų maitinimas yra objektyviai sąlygota būtinybė.

Taip pat, pajamų natūra nebus, kai įmonė apmokės pavežėjimo, taksi ar autobuso nuomos išlaidas, taip organizuodama darbuotojų

atvykimą į darbo vietą, kai šie savo darbo funkcijų negali atlikti nuotoliniu būdu.

VMI tokį sprendimą priėmė remdamasi tuo, jog šias patiriamas išlaidas įmonės patiria savo, o ne darbuotojo naudai, tad gali būti priskirtos prie leidžiamų atskaitymų kaip būtinosios darbo saugos ir darbuotojų apsaugos išlaidos.

Toks VMI požiūris rodo kiek liberalesnę pajamų natūrą / leidžiamų atskaitymų vertinimą verslo atžvilgiu, todėl rekomenduojame įmonėms, kurios nuo pandemijos pradžios patiria reikšmingas pajamų natūra sąnaudas, jas peržiūrėti ir pripažinti kaip patiriamas ne darbuotojų, o savo naudai.

VMI informacinį pranešimą galite rasti

[čia](#).

→ Svarbiausi mokesčių pakeitimai

Gyventojų pajamų mokesčio naujienos

VMI paaiškino GPM lengvatos taikymą dėl darbuotojo gautos naudos pagal pasirinkimo sandorius

VMI parengė gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) įstatymo 17 str. (neapmokestinamos pajamos) 1 d. 58 p. apibendrintą paaiškinimą dėl nemokamai ar lengvatine kaina darbuotojams pagal pasirinkimo sandorius (toliau – opcionalai) perleistų akcijų apmokestinimo.

Žemiau pateikiame pagrindinius aspektus:

– Įgyvendinus opciono sutartį ir gavus akcijas nemokamai arba už lengvatinę kainą, gaunama pajamų natūra. Kuomet akcijos įsigyjamoms neatlygintinai, gauta nauda laikoma akcijų reali rinkos kaina jų įsigijimo momentu. Kai akcijos

įsigyjamoms lengvatine kaina, gauta nauda apskaičiuojama kaip skirtumas tarp realios akcijos rinkos kainos (įsigijimo diena) ir lengvatinės kainos, kurią faktiškai darbuotojas sumoka už akciją.

- GPM neapmokestinamosioms pajamoms priskiriama darbuotojo iš darbdavio (ar su juo susijusio asmens) gauta nauda, įsigijus akcijas neatlygintinai ar už lengvatinę kainą, jeigu akcijos įsigytos pagal opciono sutartį ir ne anksčiau kaip po 3 metų nuo opciono sutarties sudarymo.
- Opcioną patvirtinančiu dokumentu laikomas rašytinis dokumentas, patvirtinantis sudarytą sandorį, pvz. susitarimas, darbuotojui išduotas sertifikatas.
- Pajamų gavimo momentas yra data, kai realizuojamas opcionalas (įsigyjamoms akcijoms).

- Lengvata taikoma pajamoms, gautoms pagal opcionų sutartis, sudarytas ne anksčiau kaip 2020 m. vasario 1 d., atitinkamai lengvata galima pasinaudoti ne anksčiau kaip 2023 m. vasario 2 d.
- GPM lengvata netaikoma, jei opcionu suteiktos teisės realizavimo momentu pajamų natūra davėjas nėra asmens darbdavys ar su juo susijęs asmuo.

Sudarant opciono sutartis gali kilti daug klausimų, pvz.:

- dėl opcionus suteikiančio asmens pasirinkimo (t.y. ar opcionus geriau suteikti per Lietuvos vienetą ar pasinaudoti holdingo užsienyje suteikiamais privalumais);
- dėl akcijų kainos nustatymo;
- dėl opciono įgyvendinimo anksčiau numatyto termino ir pan.,

todėl, prieš įgyvendinant tokią darbuotojus skatinančią priemonę, rekomenduojame pasitarti su mokesčių teisininku.

Išsamų komentarą galite rasti [čia](#).

Planuojamas MMA ir NPD didėjimas nuo 2022 m.

2021 m. rugsėjo mėnesį buvo suderintas naujasis Vyriausybės nutarimas dėl 2022 m. taikomo

minimaliojo mėnesinio atlyginimo (toliau – MMA). Seimui priėmus šį nutarimą MMA nuo 2022 m. turėtų siekti 730 Eur.

Taip pat, 2021 m. spalio mėnesį buvo užregistruotas įstatymo pakeitimo projektas dėl neapmokestinamųjų pajamų dydžio (toliau – NPD) padidinimo iki 460 Eur per mėnesį.

Žemiau pateikiame palyginamąją lentelę su 2021 metais.

	2021	2022 (proj.)	Skirtumas
MMA	642	730	88
NPD	400	460	60
GPM 20%	48,4	54	5,6
VSD ir PSD 19,5%	125,19	142,35	17,16
Viso išskaityta	173,59	196,35	22,76
Išmokėta	468,41	533,65	65,24
VSD 1,77%	11,36	12,92	1,56
Darbo vietos kaina	653,36	742,92	89,56

MMA įstatymo nutarimą galite rasti [čia](#).

GPM įstatymo pakeitimo projektą galite rasti [čia](#).

→ Svarbiausi mokesčių pakeitimai

PVM naujienos

E. prekybos paketas ir esminiai PVM pakeitimai

One Stop Shop schema.

Nuo 2021 m. liepos 1 d. įsigaliojo ir jau kuris laikas veikia vieno langelio (angl. One Stop Shop arba OSS) deklaravimo schema, kai el. būdu (pvz. internetu) prekes parduodantys asmenys turi galimybę deklaruoti prekių tiekimus kitoje ES valstybėje narėje įsikūrusiems pirkėjams vienam mokesčių administratoriui.

Pagrindinis OSS schemas principas – parduodant prekes ar paslaugas pardavėjas (jei bendra apyvarta siekia 10 000 Eur) privalo pritaikyti pirkėjo (fizinio asmens) įsikūrimo šalyje taikomą PVM tarifą bei šį PVM sumokėti vietos mokesčių administratoriui. Vietos mokesčių administratorius, surinkęs minėtą užsienio valstybės PVM iš prekybininko, perveda jį tos šalies, kur įsikūręs pirkėjas, mokesčių administratoriui.

Atsižvelgiant į tai, asmenims naudojančiams OSS schema, nebeliks prievolės registruotis PVM mokėtoju skirtingose valstybėse narėse.

Svarbu pabrėžti, kad nuotolinei prekybai ir el. būdu teikiamų paslaugų (pvz. mobiliųjų

aplikacijų pardavimas) pardavimui galioja reikalavimas registruotis PVM mokėtoju užsienio 10 000 eurų bendrų pajamų taisyklė.

Visgi, įmonės dažnai susiduria su įvairiais klausimais susijusiais su OSS, pvz:

- Ką daryti, jei registruotis OSS nespėjote ir toliau skaičiuojate PVM Lietuvoje nuo parduodamų prekių į užsienį?
- Ką daryti pritaikius neteisingą tarifą?
- Kokia rizika, jei PVM ir toliau mokamas Lietuvoje arba išvis nėra skaičiuojamas (pvz. neviršijus 45 000 Eur ribos)?

Jei turite jums kylančių, klausimų, drąsiai kreipkitės žemiau nurodytais kontaktais.

Originalų teisės aktą galite rasti [čia](#).

Atsirado prievolė kaupti apskaitos registrus Lietuvoje prisiregistravusiems OSS vartotojams

2021 m. liepos 1 d. įsigaliojo VMI įsakymas dėl apskaitos registrų, susijusių su OSS. Remiantis įsakymu, įmonės, kurios yra prisiregistravusios prie OSS sistemos Lietuvoje, privalo rengti tiekiamų prekių apskaitos registrus bei juos saugoti 10 metų. Ši prievolė atsiranda, kadangi juridiniams asmenims besinaudojantiems OSS sistema nebelieka prievolės išrašyti PVM sąskaitų faktūrų.

Apskaitos registras gali būti sudaromas apskaitos programoje arba kaupiamas atviro formato teksto rinkmenoje (pvz. Excel). Apskaitos registre turi būti nurodyta:

- vartojimo valstybės narės, kurioje teikiamos paslaugos ar tiekiamos prekės, pavadinimas;
- teikiamų paslaugų rūšis ar teikiamų prekių aprašymas ir kiekis;
- paslaugų teikimo ar prekių tiekimo data;
- teikiamų paslaugų ar teikiamų prekių apmokestinamoji vertė, nurodant naudojamą valiutą;

- bet koks vėlesnis apmokestinamosios vertės padidinimas arba sumažinimas, įvykęs po paslaugų teikimo ar prekių tiekimo apmokestinimo momento;
 - teikiamoms paslaugoms ar tiekiamoms prekėms taikomas PVM tarifas;
 - mokėtino PVM suma, nurodant naudojamą valiutą;
 - gautų mokėjimų data ir suma;
 - bet kokie mokėjimai (avansai), gauti prieš paslaugų teikimą ar prekių tiekimą;
 - jeigu išrašoma PVM sąskaita faktūra, PVM sąskaitoje faktūroje pateikta informacija.
- Daugiau informacijos galite rasti [čia](#).

Papildytas atvejų sąrašas, kuomet nereikia išrašyti PVM sąskaitos faktūros

Nuo 2021 m. liepos 1 d. įsigaliojo Vyriausybės nutarimas dėl mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių pakeitimas. Šiuo Vyriausybės nutarimu papildomas atvejų sąrašas, kuomet neprivaloma išrašyti PVM sąskaitos faktūros (toliau – S/F):

- daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkams teikiamos (teikiamos) daugiabučių namų dujų sistemų pertvarkymo paslaugos (prekės) (šis pakeitimas įsigaliojo 2021 m. birželio 23 d.);
- Lietuvos tiekėjas prekes tiekia pagal ES vidaus nuotolinės prekybos schemą ir yra OSS sistemos vartotojas, be to prekės teikiamos kitų ES valstybių narių gyventojams, neapmokestinamiesiems asmenims ir pan.;
- Lietuviška PVM S/F nerašoma, kai už ES ribų įsikūrę telekomunikacijų, transliavimo ir elektroninių paslaugų teikėjai paslaugas teikia Lietuvos neapmokestinamiesiems asmenims, jeigu PVM sąskaitos faktūros išrašytos pagal užsienio paslaugų teikėjo valstybės taisykles;
- Lietuviška PVM S/F nerašoma, kai importo nuotolinės prekybos schemoje dalyvaujantis tiekėjas (įsiregistravęs IOSS sistemoje) prekes tiekia Lietuvos vartotojams ir PVM S/F rašo pagal savo įsikūrimo valstybėje nustatytas taisykles.

Originalų teisės aktą galite rasti [čia](#).

Jungtinės Karalystės įmonės privalo paskirti fiskalinį agentą

Iki 2021 m. liepos 29 d. buvo priimta, kad JK apmokestinamieji asmenys neprivalo paskirti fiskalinio agento Lietuvoje, nes yra sudaryti ES ir JK tarpusavio bendradarbiavimo susitarimai. 2021 m. birželio 10 d. Europos Komisija priėmė sprendimą (EU) 2021/942, nustatantį Tarybos direktyvos

2006/112/EB taikymo taisyklės, susijusias su trečiųjų šalių, su kuriomis ES sudarė susitarimą dėl savitarpio pagalbos, minėtosios taisyklės panašios į Tarybos direktyvą 2010/24/ES ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 904/2010 (toliau - sprendimas).

Remiantis sprendimu, tik Norvegijos Karalystė laikoma priklausančia abipusio bendradarbiavimo taisyklėms, todėl Jungtinės Karalystės subjektai dabar yra įpareigoti užsiregistruoti PVM mokėtoju per paskirtą fiskalinį agentą arba, jei jau yra registruoti, paskirti fiskalinį agentą iki 2021 metų spalio pabaigos. Įmonės, nepaskyrusios fiskalinio agento, bus išregistruotos iš Lietuvos PVM mokėtojų sąrašo nuo lapkričio mėn., tačiau tokiems subjektams išliks prievolė mokėti PVM, jei toks PVM turėtų būti mokamas.

Originalų VMI pranešimą galite rasti [čia](#).

Laikinais papildytas lengvatinio PVM 9 proc. tarifo pritaikymo sąrašas

Seimas laikinai (nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d.) įtraukia papildomas paslaugas, kurioms bus pritaikomas lengvatinis 9 proc. PVM tarifas:

- restoranų, kavinių ir panašių maitinimo įstaigų teikiamoms maitinimo paslaugoms ir išsinešti tiekiamam maistui, išskyrus alkoholinius gėrimus ir paslaugas ar paslaugų dalis, kurios susijusios su alkoholiniais gėrimais;
- visų rūšių meno ir kultūros įstaigų, meno ir kultūros renginių, sporto renginių, sporto klubų lankymui ir kitų asmenų, teikiančių panašias į sporto klubų teikiamas paslaugas, lankymui (kai netaikomos pelno nesiekiančių juridinių asmenų teikiamos paslaugos PVM neapmokestinamos pagal PVMĮ 23 str.);
- atlikėjų (aktoriaus, dainininko, muzikanto, dirigento, šokėjo ar kito asmens, vaidinančio, dainuojančio, skaitančio, deklamuojančio arba ki-

taip atliekančio literatūros, meno, folkloro kūrinius ar cirko numerius) teikiamoms atlikimo paslaugoms.

Originalų įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

Paskelbtos naujos registravimo OSS taisyklės

Nuo 2021 m. spalio 5 d. įsigaliojo VMI sudarytos registravimo OSS specialių ES (OSS PVM), ne ES (VOES) ir importo (IOSS) schemų naudotojais tvarka ir PVM deklaracijų pildymo, pateikimo, tikslinimo ir PVM sumokėjimo taisyklės.

Įsakyme patvirtintos:

- Apmokestinamųjų asmenų registravimo OSS sistemos specialių schemų naudotojais, pridėtinės vertės mokesčio, VOES, IOSS kodų ir tarpininko numerio sudarymo ir suteikimo tokiems asmenims taisyklės.
- Apmokestinamųjų asmenų, registruotų OSS sistemos specialių schemų naudotojais ir tarpininkais, pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos užpildymo, pateikimo, tikslinimo bei pridėtinės vertės mokesčio sumokėjimo taisyklės.

Registravimasis ES ir ne ES schemose.

- OSS naudojimo pradžia bus kito ketvirčio 1 diena, jei apmokestinamasis asmuo nepateikia jokios informacijos apie prekių ar paslaugų teikimo pradžią;
- Įmonei nurodžius prekybos ar paslaugų pradžią, pradėti naudoti OSS sistema galima dar tą patį ketvirtį. Prašymas įregistruoti turėtų būti pateiktas iki mėnesio 10 dienos ir nurodžius, kad prekyba pradėta dar praėjusį mėnesį, tai naudodamiesi OSS įmonė gali deklaruoti praėjusio mėnesio pardavimus į ES. Nurodžius, jog prekyba pradėta šį mėnesį, OSS schema bus galima naudoti nuo nurodytos dienos;
- IOSS registracija atgaline data negalima, tad importo schemos naudojimo pradžia laikoma sprendimo registruoti priėmimo data.

PVM deklaracijų mokestiniai laikotarpiai ir pateikimo terminai.

– ES schemos ir ne ES schemos PVM deklaracijų laikotarpis yra kalendorinis ketvirtis. Pateikimo terminas yra mėnesio, einančio po mokestinio laikotarpio, paskutinė diena, pvz. už pirmąjį ketvirtį deklaraciją reikia pateikti iki balandžio 30 d.;

– Importo schemos PVM deklaracijos mokestinis laikotarpis yra mėnuo. Pateikimo terminas yra mėnesio, einančio po mokestinio laikotarpio, paskutinė diena, pvz. už sausio mėnesį deklaraciją reikia pateikti iki vasario 28 (29) d.

PVM mokėjimo terminai, tvarka ir permokos grąžinimas.

- Apskaičiuotas mokėtinas PVM turi būti sumokėtas eurais ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mokestinio laikotarpio, paskutinės dienos į specialią VMI sąskaitą, nurodytą OSS sistemoje;
- Atliekant PVM mokėjimą, turi būti nurodomas OSS sistemoje deklaracijai suteiktas identifikacinis numeris;
- Susidariusi grąžintina PVM suma grąžinama į registravimosi metu nurodytą banko sąskaitą, ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį buvo gautas mokėjimas, 20 dienas.

Daugiau informacijos galite rasti [čia](#)

→ Svarbiausi mokesčių pakeitimai

Kitos mokesčių naujienos

Nuo 2022 metų atsiskaitymai su darbuotojais bus mokami tik į banko sąskaitas

Seimas sutarė, jog visi atsiskaitymai su darbuotojais, kai išmokama suma yra susijusi su darbo santykiais, gali būti vykdomi tik pervedimu į asmens banko sąskaitą. Tai tokie mokėjimai kaip darbo užmokestis, dienpinigiai, komandiruočių išlaidų kompensacijos, kilnojamojo darbo išmokos ar kitos kompensacijos, kurias darbdavys išmoka darbuotojui. Šis reikalavimas galios visiems darbdaviams – įmonėms ir individualiąją veiklą vykdančioms gyventojams.

Vis dėlto, atskaitingų asmenų darbo išlaidoms padengti gautos sumos, kurios skirtos pirkti prekėms ar paslaugoms įmonei, nepriskiriami darbuotojo pajamoms ar su darbo santykiais susijusiomis išmokomis, todėl reikalavimas atsiskaityti ne grynaisiais pinigais tokiais atvejais gali būti netaikomas.

Taip pat, grynaisiais pinigais su asmenimis bus galima ir toliau atsiskaityti pagal civilines pirkimo-pardavimo, nuomos ar paslaugų sutartis. Tokios pačios sąlygos bus taikomos, kai ši sutartis įmonė sudaro su darbuotojais.

Pabrėžtina, jog mokėjimai už praeitus laikotarpius (pvz. darbo užmokestis už 2021 m. gru-

odžio mėn.) nuo 2022 m. sausio 1 d. turi būti mokami ne grynaisiais pinigais, išskyrus, kai darbo užmokestis mokamas jūrininkams, pagal Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymą.

Originalų teisės aktą galite rasti [čia](#).

Paskelbtos VMI reguliuojamų mokesčių ir Sodros įmokų bei nepriemokų įskaitymo taisyklės

Paskelbtos nuo 2021 m. sausio 30 d. įsigaliojusios bendros VMI ir Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – Sodra) taisyklės, pagal kurias nustatoma tvarka kaip bus įskaitomi mokesčiai tarp VMI ir Sodros.

Nuo 2021 metų įsigalioję Mokesčių administravimo, Valstybinio socialinio draudimo ir Sveikatos draudimo įstatymų pakeitimai leidžia įskaityti vieno mokesčių ir įmokų nepriemokas bei permokas. Teisės aktai nustato, jog kiekvienas mokesčių administratorius (VMI ir Sodra) pirmiausiai įskaitys savo administruojamus mokesčius ir kitas įmokas, ir tik vėliau permoką galima bus įskaityti kito mokesčio nepriemokai.

Taip pat nustatyta, jog nepriemokų ar permokų įskaitymas gali būti atliekamas:

- Kai VMI arba Sodros iniciatyva pradėtas juridinio ar fizinio asmens mokestinių nepriemokų išieškojimas.
- Kai juridinis ar fizinis asmuo pats kreipiasi į VMI ar Sodrą, kad permoka būtų panaudota kitų administruojamų mokesčių nepriemokai įskaityti. Toks prašymas turi būti teikiamas tam administratoriui, kur susidarė permoka bei toks prašymas turi būti išnagrinėtas per 30 dienų.
- Mokesčių įskaitymas automatiškai bus atliktas ir tuomet, kai mokesčių mokėtojas kreipis dėl permokos grąžinimo. Prieš grąžinant permoką, bus įskaitomos kitam mokesčių administratoriui nesumokėtos sumos.

Originalų teisės aktą galite rasti [čia](#).

Nuo 2022 m. didės akcizai visiems rūkalams ir alkoholiui

Seimas priėmė sprendimą, jog nuo 2022 m. sausio 1 d. pradės didėti akcizai alui, vynui, etilo alkoholiui, cigaretėms, cigarams bei cigarilėms, rūkomajam, kaitinamajam, neapdorotam tabakui ir elektroninių cigarečių skysčiui. Šie akcizai atitinkamai didės 2023 m. bei 2024 m.

Vis dėlto, įstatymo pakeitimuose taip pat numatyta, jog mažoms alaus darykloms pagaminančioms ne daugiau kaip 80 tūkst. hektolitry alaus per metus, įtvirtintas 50 proc. mažesnis akcizo tarifas, šis mažesnis tarifas galės būti pritaikomas 10 tūkst. hektolitry per metus realizuoto alaus.

Alkoholinių gėrimų grupės	Akcizo tarifas			
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Vynas ir kt. fermentuoti gėrimai iki 8,5 proc. stiprumo	65,46	78	93	109

Vynas ir kt. fermentuoti gėrimai virš 8,5 proc. stiprumo	164,67	181	199	219
Tarpiniai produktai iki 15 proc. stiprumo	185,82	200	216	234
Tarpiniai produktai virš 15 proc. stiprumo	264,52	285	308	333
Etilo alkoholis 100 proc.	2 025	2 163	2 310	2 467
Alus 1 proc.	7,11	7,82	8,6	9,46

Cigaretės	Akcizo tarifas			
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Minimalus akcizų tarifas Eur/1 000 vnt.	115,5	122,5	130	138
Specifinis akcizų tarifo elementas Eur/1 000 vnt.	69,4	74,3	79,6	85,3
Vertybinis akcizų tarifo elementas, proc.	25%	25%	25%	25%

Tabako produktų ir jiems alternatyvių produktų grupės	Akcizo tarifas			
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Cigarai ir cigarilės, Eur/kg	55	66	79	95
Rūkomasis tabakas, neapdorotas tabakas, Eur/kg	90	97	104,6	112,8

Kaitinamojo tabako produktai, Eur/kg	113,2	45,6	60,2	79,5
Elektroninių cigarečių skystis, Eur/ml	0,12	0,15	0,19	0,25

Originalų įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

Pakeistos mokestinio tyrimo taisyklės

2021 m. gruodžio 1 d. įsigalios VMI įsakymas, kuris įtvirtins pakeistas mokestinio tyrimo taisykles. Šiose naujose taisyklėse nustatyti du mokestinio tyrimo būdai:

- Mokesčių mokėtojo veiklos stebėseną;
- Mokesčių mokėtojo veiklos kontrolę.

1. Veiklos stebėseną.

Tai apie konkretų mokesčių mokėtoją (toliau - MM) turimų ir / arba papildomai surinktų bei paties MM pateiktų duomenų analizę ir / arba dokumentų įvertinimą mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo srityje.

Veiklos stebėseną bus atliekama be atskiro pavedimo, VMI darbuotojams atliekant savo tiesiogines funkcijas bei neinformuojant MM, nebent bus prašoma pateikti papildomų duomenų. Tokiu atveju VMI galės kreiptis į MM telefonu, el.paštu, raštu arba per Mano VMI portalą ir pateikti veiklos stebėsenos tikslą.

Be to, VMI gali rinkti duomenis iš bet kokių šaltinių, o atlikus stebėseną ir nustatę trūkumus ir / arba prieštaravimus, duoti nurodymus:

- tikslinti / pateikti deklaracijas, apyskaitas, ataskaitas, kitus dokumentus;
- sumokėti mokesčius;
- kita.

Nustatytų trūkumų ir / arba prieštaravimų MM deklaracijose ir / arba kituose dokumentuose nepašalinimas yra pagrindas pradėti mokestinį patikrinimą arba inicijuoti kitus veiksmus, skirtus prievolių vykdymui užtikrinti.

2. Veiklos kontrolę.

Tai MM ūkinės finansinės veiklos, kuria siekiama gauti ir (arba) uždirbti pajamų ar kitos ekonominės naudos, kontrolę, apimanti mokėtojų vizitavimą, siekiant nustatyti, kaip mokėtojas vykdo mokesčių

įstatymų reikalavimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo, sumokėjimo srityje.

Veiklos kontrolę bus vykdoma formaliau ir pradedama išrašius užduotį atlikti mokestinį tyrimą (FRO688). Išrašius užduotį VMI privalo informuoti MM apie numatomą tyrimą ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas iki tyrimo pradžios. Vis dėlto, jei VMI nereikalaus pateikti dokumentų ar duomenų reikalingų atlikti tyrimui, apie tyrimą VMI gali ir neinformuoti. Apie planuojamą tyrimą MM gali būti informuojamas raštu, išsiunčiant jį paštu arba per Mano VMI portalą.

Kontrolę gali apimti ir MM vizitavimą. Vizituodamas MM, paskirstasis VMI darbuotojas turi teisę paimti daiktus, prekių ar produkcijos mėginius ir pavyzdžius, apskaitos duomenis, kitų dokumentų originalus, atlikti šių dokumentų kopijas arba išrašus bei juos pažymėti, jog būtų išvengta klastojimo. Taip pat, VMI darbuotojas turi teisę paprašyti pateikti paaiškinimus ir kitus dokumentus apie turtą, jo įsigijimo šaltinius, pajamas, išlaidas, veiklą ir paaiškinimus dėl kitų aplinkybių.

Atlikęs veiklos kontrolę, VMI darbuotojas turi užpildyti pranešimą apie atliktą tyrimą (FRO687), kuriame bus nurodyta trūkumų pašalinimo būdai.

Taip pat, svarbu pabrėžti, jog taisyklėse nėra reglamentuota mokestinio tyrimo trukmė ir stabdymas.

Abiejų tyrimų atvejais VMI nurodymų nevykdymas leidžia pradėti mokestinį patikrinimą ar kitus veiksmus, kurie užtikrintų prievolių vykdymą.

Originalų teisės aktą galite rasti [čia](#).

Pakeistos operatyvaus patikrinimo atlikimo taisyklės

2021 m. vasario 13 d. įsigaliojo operatyvių patikrinimų (toliau - OP) atlikimo taisyklės. Žemiau pateikiame pagrindinius pakeitimus:

- Nebus nurodomas darbuotojų skaičius, kurie bus skiriami atlikti operatyvinį patikrinimą.
- Atsisakyta pakartotinai įteikti nurodymą į VMI atvykti administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui, kuris per nustatytą terminą neatvyksta dėl administracinio nusižengimo protokolo surašymo. Tokiu atveju VMI turi teisę kreiptis į policiją, kuri atsakomybėn traukiamą asmenį gali pristatyti į VMI administracinio nusižengimo protokolo surašymui.
- Už OP atlikimą atsakingas VMI darbuotojas su OP susijusius popierinius dokumentus ne vėliau kaip 30 dienų po OP pabaigos turi perduoti į saugyklą, kurioje laikomos mokesčių mokėtojų bylos.

Originalų teisės aktą galite rasti [čia](#).

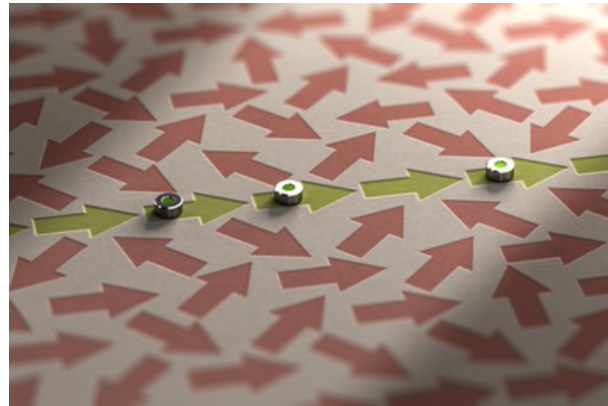
Nuo 2022 m. keičiasi Intrastato pildymo taisyklės bei ataskaitų formos.

2021 m. liepos 30 d. patvirtintos Lietuvos statistikos departamento ir Muitinės departamento generalinių direktorių įsakymas, kuris nustato naujas Intrastato statistinių ataskaitų pildymo, pateikimo ir priėmimo taisykles bei patvirtina naujas išvežimo UPS-01 ir įvežimo UPS-02 ataskaitų formas.

Žemiau pateikiame pagrindinius pakeitimus:

1. Numatoma, jog UPS-01 ataskaitoje prekės gali būti deklaruojamos vienoje eilutėje, jei:

- išvežamos identiškos prekės;
- koduojamos tuo pačiu Kombinuotosios nomenklatūros 8 ženklų kodu;
- išvežtos iš tos pačios apskrities, esant tam pačiam sandoriui, vienodomis pristatymo sąlygomis, vienoda transporto rūšimi į tą pačią šalį gavėją;
- tos pačios kilmės šalies (nauja sąlyga);
- tam pačiam partneriui (nauja sąlyga).

2. Išvežimo UPS-01 ataskaitos 8b langelyje nurodomas „Partnerio identifikacinis kodas“, tai identifikacinis kodas, priskirtas ekonominės veiklos vykdytoji partneriui šalyje gavėjoje. Nurodomos raidinė ir skaitmeninė PVM kodo dalys. Jei prekių gavėjas nėra registruotas PVM mokėtoju šalyje gavėjoje arba PVM kodas nėra žinomas, įrašomas kodas QV999999999999 (nauja sąlyga).

3. Nurodyta, jog UPS-01 ir UPS-02 ataskaitose nebus privaloma pildyti tokių skilčių, kaip:

- Užpildymo data;
- Fakso Nr.;
- Trumpas prekės aprašymas;
- Visų faktūrinių verčių suma.

Naujasias taisykles galite rasti [čia](#).

Priimta DAC7 bei svarstoma dėl DAC8

2021 m. kovo 22 d. Europos Parlamentas (toliau – EP) patvirtino DAC7, kuriame pateikiamos naujos ataskaitų apie skaitmenines platformas deklaravimo taisyklės, šie pasikeitimai įsigalios nuo 2023 m. sausio 1 d.

Taip pat, šių metų kovo 10 d. EP pradėjo viešas diskusijas dėl DAC8, pagal kurią įtvirtintų naujus įpareigojimus dėl elektroninių pinigų ir kriptovaliutų.

Pasak EP, DAC7 ir DAC8 pagrindinis tikslas – skatinti geresnį mokesčių skaidrumą ir bendradarbiavimo mechanizmus skaitmeninės ekonomikos aplinkoje.

1. DAC7.

Skaitmeninių platformų operatoriai, turintys ryšį ES, turės nustatyti tam tikrus pardavėjus ir pranešti apie informaciją, kurią pardavėjai gauna iš tam tikros atitinkamos veiklos. Informacija turės būti pateikta atitinkamos valstybės narės mokesčių institucijai ne vėliau kaip iki kitų kalendorinių

metų sausio 31 d., pvz. 2023 m. pranešimo terminas yra 2024 m. sausio 31 d.

2. DAC 8.

Su DAC8 patvirtinimu būtų siekiama užtikrinti tinkamą pajamų, gautų iš investicijų į kriptovaliutų turtą ir el. pinigus apmokestinimą. EP vykdomų diskusijų tikslas – surinkti suinteresuotų šalių pasitebėjimus dėl el. pinigų ir kriptovaliutų naudojimo,

taip pat surinkti informaciją apie galimus ataskaitų teikimo mechanizmus. Numatoma, jog ateityje bus priimtos DAC8 nuostatos ir kriptovaliutų, el. pinigų platintojams bei tarpininkams bus taikomi panašūs įsipareigojimai dėl ataskaitų teikimo kaip ir skaitmeninių platformų operatoriams (DAC7).

DAC7 direktyvą galite rasti [čia](#).

Informaciją apie DAC8 galite rasti [čia](#) ir

[čia](#).

Kilus klausimams, prašome kreiptis

Nora Vitkūnienė
Asocijuota partnerė
Mokesčių departamento
vadovė
T +370 5 2123 590
nora.vitkuniene@roedl.com

Mantas Mališauskas
Vidaus mokesčių skyriaus
vadovas
T +370 5 2123 590
mantas.malisauskas@roedl.com

Sekite kitas naujienas mūsų [LinkedIn paskyroje](#) ».

Leidinio duomenys

Leidėjas:
Rödl & Partner UAB
Tilto g. 1, LT-01101 Vilnius, Lietuva
T +370 5 212 3590
www.roedl.lt

Už turinį atsakingi asmenys:
Nora Vitkūnienė
nora.vitkuniene@roedl.com
Mantas Mališauskas
mantas.malisauskas@roedl.com

Dizainas:
Lina Pradkeliėnė
lina.pradkeliene@roedl.com

Šis leidinys yra informacinio pobūdžio ir jame esanti informacija yra neįpareigojanti. Ji negali būti traktuojama kaip teisinė, mokesstinė ar verslo konsultacija ir pakeisti individualios konsultacijos. Rödl & Partner kūrė šį informacinį leidinį ir rengė jame pateiktą informaciją labai rūpestingai, tačiau Rödl & Partner neatsako už šios informacijos teisingumą, aktualumą ir išsamumą. Pateikta informacija nėra susijusi su konkrečiomis aplinkybėmis, priskirtinomis tam tikram fiziniam ar juridiniam asmeniui, todėl kiekvienu konkrečiu atveju būtina atskirai kreiptis dėl specialistų konsultacijos. Rödl & Partner neatsako už sprendimus, kuriuos skaitytojas priėmė remdamasis šio leidinio informacija. Mūsų atsakingieji asmenys mielai suteiks Jums pagalbą.

Visas šio leidinio ir interneto svetainės turinys yra Rödl & Partner intelektinė nuosavybė ir yra saugoma pagal autorių teisių apsaugos reikalavimus. Naudotojai gali perkelti, spausdinti ir kopijuoti leidinio informaciją tik asmeniniam naudojimui. Bet koks jo turinio ar jo dalies keitimas, kopijavimas, platinimas ir viešas paskelbimas tiek internete, tiek už jo ribų be Rödl & Partner išankstinio raštiško leidimo yra draudžiamas.